



Dienos naujienos

DAILY NEWS

REDAKCIJA: KEMPTEN, LITHUANIAN CAMP, ROTTACHSTR. 15 / II BL. 41 K./ TELEF. NR. 3211/15
Nr. 226/413/ Trečiadienis, 1946.X.2

IŠ VISO PASAULIO

- NÜRNBERGO BYLOS SPRENDIMAS atskiriems nacių vadams paskelbtas vakar. 12 nuteista mirties bausme pakorimu, 7 kalėjimo bausme ir 3 išteisinti. Priešpietiniame teismo posėdyje kiekvieno teisiamąjį kaltinimas buvo pagrindžiamas pagal šiuos punktus: 1/samokslu prieš pasaulio taiką, 2/puolamojo karo planavimu ir įvykdymu, 3/karo nusikaltimais ir 4/nusikaltimais žmoniškuumui. Teisiamieji iš eilės apkaltinti pagal tuos punktus šitaip: Göring visais 4 punktais; Hess 1,2 punktais; Ribbentrop visais punktais; Keitel visais punktais; Kaltenbrunner 3, 4 punktais; Rosenberg visais punktais; Frank 3,4 p.; Frick 2,3,4 p.; Streicher 3,4 p.; Funk 3,4 p.; Schacht išteisintas; Dönitz 2,3 p.; Raeder 1,2,3 p.; Schirach 4 p.; Sauckel 3,4 p.; Jodl visais punktais; v.Papen išteisintas; Seyss-Inquart 2, 3,4 p.; Speer 3,4-p.; v.Neurath visais punktais; Fritzsche išteisintas; Borman 3,4 p. Popiet, prieš pat 15 val. prasidėjo paskutinis teismo posėdis, kuris buvo transliuojamas per visas Vokietijos radijo stotis. Kaip radijo komentatorius pranešė, salėje buvęs jaučiamas nepaprastas įtempimas ir rimtis. Kiekvienas kaltinamasis buvo skyrčium įvedamas teismo salėn ir čia jam tribunolo teisėjas lordas Lawrence paskelbė teismo sprendimą, o po to nuteistasis vėl buvo iš salės išvedamas. Mirties bausme pakorimu nubausti: Göring, Ribbentrop, Keitel, Kaltenbrunner, Rosenberg, Frank, Frick, Streicher, Sauckel, Jodl, Seyss-Inquart ir už akių Borman. Kalėjimo bausme nubausti: ligi gyvos galvos - Hess, kuris nerastas nenormaliu, Funk, Raeder; 20 metų kalėjimo - Schirach, Speer; 15 metų kalėjimo - v.Neurath ir 10 metų - Dönitz. Po to teismo pirm. lordas Lawrence pareiškė, jog rusų teisėjas, darant sprendimą buvo skirtingos nuomonės dėl bausmių: jis reikalavo Hessui mirties bausmės, Schachtą, v.Papeną ir Fritzsche laikyti kaltais, bo to, jis laikęs OKW, gen.štabą ir Reicho kabinetą nusikaltėlių organizacijomis. Tada, rusų teisėjui reikalaujant, esą fiksuota teismo protokole. Kaip pranešama, pasmerktieji per keturias dienas teismo gen. sekretariatui gali įteikti malonės prašymus, kuriuos spręsianti Kontr. Taryba Berlyne. Tiems, kurių bus nepasigailėta, spalio 13 d. Nūrnberge teks atsistoti prie kartuvių. Ligi to laiko pasmerktieji būsia paliekami savo senose celėse. Kaip iš kaltinamųjų gynėjų pareiškimų aiškėja, Keitelis prašysias pakorimo bausmę pakeisti sušaudymu, o Ribbentrop, Sauckel, Seyss-Inquart įteiksia malonės prašymus. Tie, kurie nusmerkti kalėjimu, būsia kalinami keturių sąjungininkų priežiūroje viename Berlyno kalėjime, kurio vardas būsia laikomas slaptyje. Išteisintieji: Schacht, v.Papen, Fritzsche dar nepasirodė, bet vakar popietiniame teismo posėdyje jie jau nepasirodė. Fritzsche pareiškė, kad jis netikėjęs būti išteisinamas ir kad jis stosiąs pasiteisinti prieš vokiečių teisimą. Schacht ir v.Papen prašitarė, kad jie būsia puolami. Apskritai, kaip iš Hamburgo pranešama, vokiečių sluoksniuose manoma, kad teisiamieji turėtų dar atsakyti ir prieš vokiečių teisimą. SPD vadas Dr. Schumacher pareiškė, jog Papeno išteisinimas esąs "padrąsinimas kapitalistinei reakcijai". Bavarijos min. Högnar taip pat esą nuostabu, kad Papenas iš-

teisintas. Austrijos teisingumo ministerija telegrama pranešusi, kad Austrija reikalaujanti išduoti v. Papan ir Schirach ir pastatyti prieš krašto teisumą.

- BAICIAMIEJI DEBATAI DĖL TRIESTO vakar pradėti taikos konferencijos politinėj ir teritorinėj komisijoj Italijai. Tam reikalui, kaip Londonas sako, teskiriama tik pusantros dienos, nes visos komisijos konferencijoj savo darbą turi iki spalio 5 d. Rusijos ir Jugoslavijos atstovai nesutinka, kad Triesto neliečiamumas būtų garantuojamas P.S. Tarybos ir kad Italija ir Jugoslavija būtų įpareigojamos respektuoti Triesto srities neliečiamumą, o to kaip tik reikalauja JAV ir D. Britanija. Jugoslavijos siūlymas pakeisti Triesto srityje ribas tarp Italijos ir Jugoslavijos 13 balsų prieš 5 atmetas. Kitoj komisijoj taip pat atmetas Graikijos pasiūlymas revizuoti Bulgarijos ir Graikijos strategines sienas. Rusijos atstovas pareiškęs, jog Graikijai negresia joks pavojus iš Bulgarijos naujosios demokratijos. Tuo tarpu Amerikos atstovas iškėlęs abejojimą dėl Bulgarijos demokratinės santvarkos. Byrnes vakar turėjęs pasitarimą su Bidault. Bevinas iš Londono sugrįžęs Paryžium, o Molotovas sovietų atstovybėj priėmęs Suomijos delegaciją. Kaip Londonas sako, artimiausiomis dienomis turėsia pasitarimą keturi didieji ministrai.

- GEN. EISENHOWERIS, Beromünsterio žiniomis, iš Berlyno išskridęs į Škotiją.

- JAV LAIVYNO MINISTERIS, New Yorko žiniomis, pareiškęs, jog Amerika turinti laikyti savo laivyno junginius rytiniame Atlante ir Viduržemio jūroj; nes esą reikalo remti kariuomenę, kuri turinti svarbių uždavinių.

- VALST. SEKR. ACHESON, New Yorko žiniomis, pareiškęs, kad JAV vyriausybė suinteresuota Dardanelų klausimu ir jos nuomonė tuo klausimu nuo rugpjūčio mėn. pareiškimo nepasikeitusi.

- JŪRININKŲ STREIKAS, kaip iš Londono pranešama, vėl prasidedas New Yorko uoste. Esą metę darbą 3 prof. sąjungoms priklausanč darbininkai. Baiminamasi, kad streikas vėl neišsiplėstų.

- PERSIJOJE, žiniomis iš Beromünsterio, pietinėj krašto daly kovos tebeina. Vyriausybės kariuomenė bombardavusi iš lėktuvų Mušir/?/ miestą. Hamburgo žiniomis, Persijoje sukilėliai reikalauja atsistatydinti vyriausybę, išskiriant min. pirm. Sultaneh..

- GRAIKIJOJE karalius Jurgis; Müncheno žiniomis, išteikęs regentui Damaskinos aukščiausiąjį ordoną -- I laipsnio Jurgio kryžių. Liberalų vadas Sophoulės pasiuntęs min. pirmininkui Caldares raštą, kuriuo reikalaujama pakeisti Graikijos užsienių politiką, jei norima sudaryti koalicinę vyriausybę.

- KONTR. TARYBOJE BERLYNE, Londono žiniomis, kilęs nesutarimas tarp sąjungininkų dėl Vokietijos anglių sumaudojimo krašto viduje ir eksporto. Reikalas perduodamas keturių didžiųjų min. tarybai.

- GEN. MC CLURE, informacijų šefas amerikiečių zonoje, kaip Frankfurtas pranešė, pareiškęs, jog numatoma sumažinti suvaržymas vokiečių spaudai, kuri ligšiol savo uždavinius pateisinusi.

- MASKVOS RADIO KOMENTATORIUS vakar, liedamas Stalino interviu pareiškimą, kad jis netikis karu, tarp kitko pranešė, kad amerikiečių zonoj esą vokiečių SS belaisvių lageriai, kuriuose tie belaisviai laikomi be darbo ir maitinami geriau už kitus vokiečius. Kai kurie tų vyrų klausinėja: "Kada prasidės karas Vakarų prieš Rytus". Jie, girdi, nori karo, karo propaganda esanti varoma vokiečių militaristų. Bet Vokietijai reikalinga esanti taika kaip oras kvėpavimui.

- BYRNES IR STALINAS - tokia antrašte idėtas straipsnis "Die Neue Zeitung" /Nr. 78, IX. 30/ ryšium su šiuo metu valstybių vyrų padarytais pareiškimais aktualiaisiais pasaulio politikos klausimais. Straipsnyje rašoma: "Pastarosiomis savaitėmis mažne visi vadovaujantieji pasaulio valstybių vyrai pareiškė savo nuomonę dėl degamųjų dienos klausimų. Visų pirma kalbėjo Amerikos užs. reik. ministras J. F. Byrnes Stuttgarte. Po to sekė Wallace pasauliui kiek svetima sutaukinamoji kalba, kuri, nesupratus Trumano žodžių, pasidarė pasauliniu įvykiu. Senas kariautojas Churchill paskui Žüriche pasakė savo europinę kalbą; po to jis iš Maskvos turėjo išgirsti, kad jis pučias karo fanfaras. Dabar gi - retas įvykis - ir Tar. Sąjungos generalissimus, Juozapas Stalinas, leido išgirsti savo balną. Pasaulio spaudos komentatoriai, žinoma, jo žodžius bus išgirdę. Kai kurie pareiškė pritarimo, kiti abejoja dėl praktinių tokių pareiškimų pasekmių. Visur betgi pasirodė pasiruošimas iš Stalino žodžių pasisemti naujos vilties pasauliui patenkinti. Būdingiausia tame interview - tai momentas, kuriame jis padarytas. Stalinas tą momentą gali visiškai pats pasirinkti. Jis yra laimingesnėj situacijoje negu parlamentariškai valdomojo krašto min. pirmininkas, kuris parlamente turi atsakyti į paklausimus ir tada, kai jam nepatinka. Jei Stalinas kalbėjo dabartiniu momentu, tai nėra joks atsitiktinumas, bet kaslas. Koks kaslas? Atsakymas į tai randamas, kai konstatuojama, kad esmingė Stalino pareiškimų dalis yra nukreipta į amerikiečių viešumą. Šis gi, - taip tikima, berods, Maskvoje, - yra diskusijų kelyje dėl Amerikos užsienių politikos kurso. Iš Wallace kalbos galėjo kilti išpūdis, tarsi Byrnes nesiekias jėkio perdėto draugiško santykiavimo su Tar. Sąjunga ir tarsi taikingai nusistačiusiai Rusijai būtų padaryta karti neteisybė ir tik nuo amerikiečių politikos priklausytų, kad internacionaliniame danguje ne kasdien šviečianti saulė. Ši išpūdi Stalino interview, atrodo, stengiasi sustiprinti. Pastebima, jog plepalas apie karą einas visų pirma iš "militarinių šnipų ir iš keleto valdininkų sluoksnio žmonių" ir dėl to iškeltas pasaulyje, kad konkurentams išspaustų didesnių nusileidimų. Bet kaip tik Maskvoje yra buvę daug - savaime suprantama, negatyvia prasme - kalbų apie greitą karą pavojų; reikia tik prisiminti Churchillio kalbos įvertinimą, kuri parodė aiškia pastangą kiekvienai galimai konflikto medžiagai pašalinti iš pasaulio bendradarbiavimo Europoje. Stalinas, atrodo, nori savo interview paremti Wallace pažiūrą ir tuo būdu sustiprinti opoziciją prieš Byrnes. Tarptautiniai įvertinimai visiškai ta prasme yra supratę Stalino interview. Antai, anglų "Yorkshire Post" kalbama: "Esama tam tikrų stebėtojų, kurie šioje stalgijoje, daugiau į bendradarbiavimą linkstančioje sovietų vyriausybės laikysenoje nori matyti ne ką daugiau, kaip gudrų bandymą, už kurio slepiasi kaslas buv. Amerikos praxybos ministerio Wallace puolimą paremti prieš Byrnes užbrėžtąją užsienio politiką". Tai patys stebėtojai primena tai, kad rinkimų metu rusams buvo pasakojama, jog jų kraštas esąs grasinamas kapitalistinio apsupimo, ir kad Stalinas savo kalboje vasario 9 d. karą supozavo kaip neišvengiamą kapitalistinės ūkio sistemos išdavą ir pareiškė kaip neįmanomą dalyką, kad Rusija patvariai galėtų gyventi išvien su imperialistinėmis valstybėmis. Dar visiškai neseniai Rusija P. S. Taryboje pateikė tuo tarpu jau atmestą pareiškimą, kad visos jungtinės tautos turėtų pranešti apie savo kariuomenės dalinius užsieniuose, išskiriant okupacinius dalinius. Tas rusų pareiškimas buvo tipiškas produktas apsupimo baimės, kurios pirmieji žonklai prasiėjo su Stalino rinkimine kalba vasario mėn. ir kuriai Stalinas dabar pats iš po kojų pašalino pagrindą. Dėl kitų Stalino interview

punktų yra neaiškumo. Pvz., kas liečia mažų amerikiečių dalinių, esančių Kinijoje, palyginimą su rusų ginkluotosiomis pajėgomis Mandžūrijoje, tai reikia konstatuoti, kad amerikiečių daliniai Kinijoje esti išakmiai sutikus kinų vyriausybei ir dėl priešasčių, kurios yra tiesioginės karo pasekmės. Ogi rusų daliniai Mandžūrijoje esti pažeidžiant viešai rusų—kinų sutartį. Kaip mažai pačioje Maskvoje yra nurimusi nuotaika, pagaliau rodo atnaujinti "Pravdos", ex Tar. Sąjungos komunistų partijos organo, puolimai prieš JAV "viešpataujantčius sluckonius".

VIETOS ŽINIOS

- ANGEŲ SARGŲ DIENA buvo tradicinė Lietuvos policijos šventė, todėl ją mini ir mūsų, tremtinių, policija. Šiandien 9 val. koplyčioje apie 60 mūsų policininkų susirinko į pamaldas, ir per mišias jie darniai pagiedodė. 10 val. tenai pat buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos darželio vaikams, kurie šiaandien taip pat švenčia savo šventę.

- MŪSŲ VAIKAMS rytoj 16,30 val. miesto teatre gimnazijos žemesniųjų klasių mokiniai vaidins pasakaitę "Naktis miške". Kviečiami kolonijos vaikai, tėvai ir visi vaikų bičiuliai. Darželio vaikai rytoj 16 val. punktualiai susirenka darželin ir iš čia su savo mokytojais eis teatru. Darželio vedėja ta proga primena, kad visi užsirašę darželin vaikai turi kasdien lankyti savo pamokas. Urra reikalauja pranešinėti, kodėl vaikas neateina į darželį.

- LIETUVOS KAIMUI IR MIESTAMS ATSTATYTI Lietuvos Inžinierių Tremtinių Centre Valdyba skelbia architektūrinį tipinių gyvenamųjų namų eskizinių projektų konkursą. Inžinierių draugija Kemptene kviečia narius architektus prie šio naudingo darbo prisidėti. Su konkurso sąlygomis galima susipažinti pas draugijos sekretorių dipl. inž. B. Draugelį II bl. 105 kamb.

- AUKŠT. PREKYBOS KURSAI /mokykla/ atidaroma ir pradeda darbą rytoj /X.3/ 16 val. gimnazijos patalpų VIII klasėje. Visi klausytojai prašomi laiku susirinkti. Į atidarymą kviečiami taip pat Ekonomistų Draugijos nariai. Po atidarymo mokyklos vedėjas Dr. Micuta laikys paskaitą "Prekybos ir pirklio vaidmuo".

- ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLOJE, pradedant nuo spalio 2 d., pamokos bus 19 val. toje pačioje gimnazijos klasėje. Taisi padaryta klausytojų patogumui.

- CHORO REPETICIJOS šiaandien: 20 val. moterų balsams ir 21 val. vyrų balsams. Repeticijos bus salėje prie gimnazijos /gretimas namas/.

- KLEBONAS PRAŠO užėiti į I bl. 81 kamb. vaikų krikšto metrikams sutvarkyti šiuos asmenis: O. Bankauską, A. Jonyną, B. Dauką, J. Samaitį, V. Marcinčiką, B. Ginčauską, V. Venckevičių, V. Masiulį, V. Agorių, J. Knystautą, J. Mikeliūną, A. Kaulių, Br. Racevičių, J. Barškutį, A. Raudį, J. Peniką, V. Tyčėną, J. Bajoriūną, A. Radžių.

- NUO VIDURIŲ ŠILTINĖS pradedama skiepyti rytoj tuo pačiu metu. Skiepytis eizama pagal pirmąsias pavardžių raides šia tvarka: A-G skiepijasi X.3; H-K X.4; L-O X.5; P-S X.7; S-Z X.8, o visi likusieji X.9.

- LIETUVOS GEDULOS DIENA URUGVAJUJE, kaip "Amerikos Lietuvis" /rugpiūčio 10 d./ rašo, buvo iškilmingai švenčiama birželio 16 d. Viešingai ir didingai paminėta 6 metų sukaktis, kaip mūsų tauta neteko laisvės, ir pareikštas viešas protestas dėl imperialistinio Rusijos smurto prieš Lietuvą. Šventėje dalyvavo daugelis žymių Urugvajaus valstybės asmenybių.